

Georgius Val.
Thomas Lina
crus.

Proclus.

Tropica puncta
bifaria acci-
piuntur.
Hyginus.

Quinto notandum. Georgius Valla lib. 16. de Astronomia ca. 1. Caput id Procli Latinum fecit ante Thomam Linacrum Britannum. Et in fine sic habet. Describuntur autem hi per tropica & aequinoctialia puncta, in quibus 30. partes aequales circulum per medium signiferum diuidunt. Haec uerba Vallae sunt manifesta. Colurus enim solstitialis transit (ut diximus) per prima puncta cancri & capricorni, quae dicuntur tropica. i. conuersiua. Alter Colurus qui aequinoctialis, tendit per puncta aequinoctij. i. initia Arietis & Librae, ubi accidunt aequinoctia. Caput autem Procli a Thoma tralatū deficit in his uerbis. Et aequinoctialia &c. Forstassius Graecū exemplariū Thomae fuit mutilatū: Esto q̄ Graecū exemplar correctū nō habeat uerba his Latinis (& aequinoctialia) respōdentia. Cogimur hic de tropicis punctis loqui extensius, quā supra in capite de circulis sphaerae fecimus. In proprio enim significato tropica puncta sunt principia cancri & capricorni per quae uergunt duo circuli tropici, in quibus soli proprie usuenit conuersio, quemadmodū praediximus. In eo significato durat etiā Hyginus, quem lege. In extensiore autē significato tropica puncta dicuntur, in quibus sol conuertit se de uno hemisphaerio in aliud. Ut soli accidit ingredienti primum Arietis punctum, tunc enim sol conuertit aut mutat se de hemisphaerio meridiano in septentrionarium, hoc est, de signis meridianis in septentrionalia. Sic sole primum Librae punctum aduente, conuertit sese de hemisphaerio septentrionali in meridianum, aut de signis septentrionalibus in meridiana.

DE SIGNIFERO.

TEXTVS
PROCLI.

Obliquus circulus is est, qui duodecim signa continet, ex tribus aequidistantibus circulis constans: quorum duo latitudinē signiferi determinant, unus per signa ductus uocatur: hic adeo duos pares & aequidistantes circulos attingit, solstitali in prima cancri parte, brumalem in capricorni principio. Latitudo signiferi continet partes duodecim. Dicitur est autem hic circulus obliquus, quod aequidistantes ad inaequales angulos interfecet.

STOEFLERI
INTERPRE.
Continuatio.

Scriptores de
Signifero.
Plinius.

Adilazus.

Auenare.

Campanus.
Huc Alphon-
sus & Campa-
nus pertinent.

Superioribus capitibus Proclus de quinque aequidistantibus circulis sphaerae intrinsicis, uaria & plura doctissime absoluit, postea precedente capite de Coluris etiam intrinsicis circulis non ab re determinauit, in hoc capite de signifero ultimo sphaerae intrinsicico differit. Et paucis multa comprehendit, de quibus alij diffusius scribunt.

In primis igitur animaduertendū. Quod scriptores de hoc circulo signifero sunt fere innumerī. Primo cōmunis omnium astronomorum secta. Sunt autē astronomorū sectae (authore Pl. lib. 18. ca. 25.) quatuor Chaldaea, Aegyptia, Graeca & Latina. Partialiter hi Plato, Pythagoras, Aristoteles praecipue secundo de gener. Ptole. in omnibus libris suis. Iul. Hyginus lib. 1. ca. de zodiaco. Iulius Firmicus lib. 2. ca. 1. Marcus Mani. lib. 1. ca. 9. Albumasar in omnibus suis libris. Halibenragel in suis partibus. Adilazus qui Alkabitius nominatur in libello suo introductorio in astronomiam. Aratus in Phaenomenis. Germanicus Caesar in Aratum. Rufus Festus in Aratum. Tullius in Aratum, Abraham Auenare. Cleomedes primo Meteor. Macrobius de Som. Scipi. libro primo. Alphonsus Rex. Campanus in Theoricis. Plinius Secundus lib. 2. ca. 4. 8. 16. & 77. in ueteri & in nouo 79. Poetae Virgilius 1. Geor. Lucanus nono Pharsa. Ouidius secundo Metamor. Fab. prima. Et mediae aetatis. Hermannus contract. Leopoldus filius ducatus Austriae. Guido Bonati, & alij plurimi.

Præterea

A Præterea diffinitio zodiaci quid rei indicans, hæc est. Zodiacus est circulus maior, obliquus, æquinoctialem in partes æquales secans, cuius una medietas ad septentrionem reliqua ad austrum declinat, sub quo errantia astra mouentur. Hæc diffinitio fere concordat cum Cleomede primo meteor. Est nimirum (inquit) signifer circulus obliquus, per Tropicos & æquinoctialem proiectus, qui utrumq; tropicum in uno puncto contingit, sed æquinoctialem diuidue secat. Accedit Hyginus libro primo capitulo de zodiaco sic. Zodiacus ex quadã parte contingit æstiuum & hyemalem circulum, æquinoctialem autem medium diuidit. Ita sol per zodiacum circulum currens, neq; extra eum transiens, necessario cum signis his, quibus innixus iter conficere uidetur, peruenit ad eos, ad quos supra diximus orbes. Ita quatuor tempora diffinit &c. Et infra. Itaq; ostenditur non per tres ipsos circulos currere, sed zodiacum transiens ad eos peruenire. Hanc dictionem belle indicat Marcus Manilius libro primo astronomicon capitulo nono his metris.

Zodiacus diffinitur.

Cleomedes

Hyginus.

His addunt aliquos diuersa fila trahentes,

B Inter se gyros: quorum fulgentia signa
Alter habet, per quæ Phœbus moderatur habenas,
Subsequiturq; suo solem uaga Delia curru.
Et quinq; aduerso luctantia sydera mundo,
Exercent uarias naturæ lege choreas.
Hunc tenet & summo cancer, Capricornus ab imo,
Bis recipit, lucem qui circulus æquat & umbras.
Lanigeri & Libræ signo sua fila secantem,
Sic per tres gyros inflexus ducitur orbis.
Sed nitet ingenti stellatus balteus orbe,
Insignemq; facit cœlato lumine mundum.
Et ter uicenas partis patet atque trecentas
In longum, bis sex latefcit fascia partis,
Quæ cohibet uario labentia sydera cursu.

Et infra.

Scito quod Zodiacus triplici ratione obliquus appellatur. Quarum prima est, quod cum æquinoctiali & tropicis non facit angulum rectum sed obliquum. Testis est hic Proclus in textu cum inquit. Dicitur est autem hic circulus obliquus &c. Secunda, dicitur obliquus. i. non regulariter motus. Haud enim regulariter ascendit & descendit secundum suas partes, quemadmodum æquinoctialis. Quare aliqua eius signa recte, aliqua oblique in utraq; sphaera oriuntur & occidunt. De quibus supra diximus. Tertia: dicitur obliquus respectu ad polos mundi: à quibus non æque distat. Zodiacus sane non dicitur obliquus ad polos proprios comparatus, cum ab eis secundum omnem partem æquidistet, sicut æquinoctialis à polis mundi. Verum comparatus ad polos totius. i. mundi: quia altera eius medietas ad septentrionem altera ad austrum declinat: & cum super his oblique mouetur motu diurno ad motum orbis in quo est, hoc respectu obliquus circulus est dicitur. Sed quæris huius obliquitatis causam? Respondeo, quod ex eo quod eius pars una summitati capitum nostrorum appropinquat, et reliqua remouet à nobis accidit, quod astra per ipsum mota modo appropinquant, modo remouent à nobis, & communiter diuersitate producunt in effectibus, quod ad uitam rerum requisitum est. Gratia exempli: quando sol est in medietate septentrionali huius circuli propinquus zenith & summitati capitum, calorem intensum in his inferioribus producit, ut nos in æstate experimento uidemus. Si igitur zodiacus non esset obliquus, sed nobis secundum omnes eius partes appropinquaret equaliter sol semper esset consimiliter propinquus: & cum in breui tempore æstatis tantum calorem

Zodiacus triplici ratione dicitur obliquus.

Quæ causa obliquitatis.

producit, tunc profecto ita eius calor intenderetur, q̄ non solum nihil de nouo D generaretur, uerū generata arefacta corrumpent. Quare zodiācus situs est obliquē, ut sol motus per remotiorē medietatem, calor remittat. In qua motus abt̄ à nostro zenith, & frigus intenditur, ut patet in hyeme. Et si semper in austro maneret zodiāco, sic ordinato omnia, ob frigoris intensiōē in aquilone destruerentur. Vt igitur non semper sit calor, neque frigus, sed successiue, ut quæ calore gignuntur frigore corrumpantur, sol approximando & remouendo mouetur in zodiāco, eū oportuit esse obliquū. Similiter si non esset obliquus neq; declinaret, semper esset temporis & agentiuū uniformitas, & ex consequentiā effectiuū productorum æqualitas; quod non facit ad mundi perfectionem, neq; ad complementum intentionis naturæ. Idem enim (ut docet Aristoteles secundo de gener. ca. 9.) & consimiliter habens, semper idem innatū est facere. Fit autē diuersitas in effectibus productis propter motū planetarum in zodiāco. Vt pulchre docet Aristoteles ubi supra. Allatio facit generationem actualiter, quia adducit & abducit generans continuo. Ideoque non prima allatio est causa generationis & corruptionis, sed quæ circa obliquū circulum. Videmus enim quod adueniente sole generatio est, recedente autem diminutio.

Aristoteles

Zodiācus unde. Primo Mitach Alkabitius.

Distāt Mitach & Mirach.

Secunda zodiāci appellatio. Iulii Firmi. Macrobius.

Tullius.

Io. de Sa. bu. Macrobius. Zoc.

Hipparchus.

Ad quid nominis zodiāci nūc feliciter accedo: quæ quidem apud authores E diuersa sunt. Vocatur igitur primo Arabice aut Chaldaice Mitach, authore Alkabitio in libello Isagogico in Astronomiam differentia prima ca. De diuisione circuloꝝ. Mitach (inquit). i. circulus signorum diuiditur in 12. partes æquales secundum diuisionem circuli signorum, & hæ partes dicuntur signa, & referunt ad imagines, quæ sunt sub eodē circulo zodiāco, quæ sunt Aries, Taurus, Gemini &c. Vide, candide Lector, ne corrupte legas Mirach, distant sane inter se Mitach & mirach. Mirach enim Arabice umbilicus Latine dicitur. Vt mirach Andromadæ. i. umbilicus, & est stella tertiæ magnitudinis de natura ueneris. Et mirach Alpheratz. i. umbilicus Pegasi. i. equi maioris aut uolantis, secundæ magnitudinis de natura Iouis & Martis.

Secundo Græce appellatur Zodiācus, quo nomine utitur Iul. Fir. lib. 2. ca. 1. Zodiācus orbis in quo 12. signa infixæ sunt, per quem planetæ, sol etiā & Luna cursus suos dirigunt, obliqua semper agitatione torquetur. Ita uocat eum Macrobius lib. 1. de Somnio Scipi. cum inquit. Decem autem alij (ut diximus) circi sunt, quorum unus est ipse zodiācus, qui ex his 10. solus potuit latitudinem hoc modo, quem referemus, adipisci. Natura cœlestium circuloꝝ incorporalis est linea, quæ ita mente concipitur, ut sola longitudine censeatur, latū habere non possit: sed in zodiāco latitudinem signoꝝ capacitas exigebat &c. lege ibi plura. De quo pulchre canit Tullius in suis fragmentis in Aratum, sic.

Zodiācum hunc Græci uocitant, nostriq; Latini

Orbem signiferum perhibebunt nomine uero.

Nam gerit hic uoluens bis sex ardentia signa.

Hæc sol æterno conuestit lumine lustrans

Annua conficiens uertentia tempora cursus

Habet autem hoc nomen zodiācus plura etyma aut interpretationes, duas ponit Ioan. de Sacrobusto tracta. secundo de zodiāco, tertiam Macro. Prima Ioannis est quod zodiācus dicitur à ζωή quod est uita: rationē mox annectit, quia secundum motum planetarum sub illo est uita in rebus his inferioribus: Eapropter recte supra monuimus zodiācū obliquē locatum in cœlo, ut non recte staret sup partes terræ habitatas. Nā iste circulus (teste Hipparcho de uigore naturæ) est uita omniū quæ in mundo sunt. Alludit cōmentator super lib. de Pommo Aristotelis. Vita (inquit) cunctoꝝ animalium consistit in uirtute cœlesti

Et infra.

ca &

A ca & mundana. Accedit & Plato de immortalitate animæ, cum dixit. Solem generasse cœlum & terram. Quod intelligitur in quantum cœlum lumen Solis recipit. Terra aut. i. ea quæ in terris sunt, in sui generatione pendent à Solis lumine & calore, patet igitur quod nihil esse cōspicitur, quod non à Sole quantum ad suū esse, aut quantum ad suum bene esse, aut cōseruari ab eo dependeat aut causetur. Quare rectè Aristoteles 1. Meteo. scripsit. Totus iste mundus sensibilis cōtiguus est superioribus latioribus, ut inde tota uirtus eius gubernetur. Et idem 2. Physi. homo generat hominem & Sol. Et Almanfor 103. Aphorif. Vita omnium animantium est secundum gradum Solis & Lunæ, & hoc ab altissimo datum. Et Macro. 1. de Som. Sci. Cœlestis quidem uirtus, quæ euentus producit, in rebus transitorijs & mundanis quasdam, suis mediantibus impressionibus, uisiones immittit humanis sensibus in sopore, quibus ipsa interdū præmunitur humana fragilitas & à noxijs præseruatur.

Aristoteles.

Almanfor.

Macrobius.

Secundo. Secundum Authorē sphaeræ, Zodiacus dicitur à ζώδιον. i. animal. Melius à ζῷον. i. animal, aut ζῶα. i. animalia. Quia cum distribuatur in 12. quælibet pars signū appellatur, & signa nominibus animalium sunt uocata. Primo ex eo quod tale signū tam qualitatū manifestarū quam occultarū uirtualiter habere demonstrat, quā in animalī eiusdem nominis inuenies. Vt clare docet

Zodion.

Zoos.

Zoa.

B Macro. primo Satu. quē legito. Secundo, quoniam signū quodlibet figuratum est nonnullis stellis taliter sitis quod ductis hinc inde lineis, præ se ferunt huiusmodi animal cuius nomen accepit. Vt stellæ Arietis in octauo orbe sic sunt dispositæ, quod Arietē terrestrem figurare uideantur, id per Sphaerā solidam aut Hyginum de syderū dispositione facile manifestat. Tertio, Macro. lib. 1. de Som. Sci. sic habet. Zodiacus dicitur à ζῶδια græco quod signa significat. Et eius uerba sunt hæc. Has ipsas duodecim partes signa appellari maluerūt, certa quæ singulis uocabula gratia significationis adiecta sunt, & quia signa græcè ζῶδια nuncupantur, circa eū ipsum zodiacum quasi signiferum uocauerunt. Ad hoc facit Tullius supra Zodiacum hunc græci uocant &c.

(allegatus.

Tertio appellatur Zodiacus signifer latine, Græcè σημιφορος, à ferendis signis. Hoc nomine uocant ipsum Latini, ut supra ex metris Tullij didicimus. Eo uocabulo utitur Plini. in suis libris, ut supra libro secundo ca. 4. &c. Et Georgius Valla. Item Thomas Linacrus supra in hoc capite.

Signifer.

C Quarto nuncupatur obliquus siue inflexus. Obliquus ab Aristotele secundo de gener. uide supra. Et Virgilius primo Geor. ubi inter cætera sic dicit.

Aristoteles.
Virgilius.

Et uia secta per ambas,

Obliquus qua se signorum uerteret ordo.

Et Ouidius secundo Meta. fabu. prima. Et ad propositum sic ait.

Ouidius.

Sectus in obliquum est lato curuamine limes.

A Marco

Mani. lib. 1. ca. 9. dicitur circulus siue gyros inflexus. Ad nostrū propositum sic.

Mar. Mani.

Sic per tres gyros inflexus ducitur orbis.

Orbis, id est, circulus inflexus.

Zodiaci signa sunt gemina Physica, scilicet, & communia. Physica quidem, id est, naturalia sunt sex, & exprimuntur sic, unū, duo, tria, quatuor, quinque, sex. Physici enim (ut supra diximus) est considerare rerum perfectiones. Quare ut docet Aristoteles primo Meta. ca. 2. quod ea quæ sunt maxime uniuersalia & à sensu remotissima, sunt hominibus difficilia ad cognoscendum, propter eorum maximas perfectiones. Sed quia senarius est primus numerus perfectus, ideo posuere sex signa ob perfectionem. Ratio enim numeri (authore Augustino undecimo, de ciuita. dei ca. tricesimo) cōtemnenda non est, quæ etiam in multis sanctarū scripturarū locis, quàm magni æstimanda sit, elucet diligenter intuen-

Aristoteles.

Augustinus.

tribus. His signis utuntur Alphonfus Rho. rex in suis tabulis. Et alius Alphonfus D de Corduba. Item Blanchinus &c. Et secundum hos quodlibet signum complectitur 60. grad. Communia autem signa sunt 12. horum usus fuit quondam apud ueteres, Pythagoricos, Platonicos, Abrachim, Arsatilem, Timocaridē, Ptolemæum, Aratum, Plinium, Iuli. Fir. & hodie omnes recentiores. Et ita 30. grad. constituit unum signum. Primus inuentor autem nominum signorum dicitur fuisse Cleostratus. Testis Plin. lib. 2. ca. 8. Obliquitatē (inquit) eius scilicet signiferi intellexisse hoc est rerum fores aperuisse Anaximander Milesius traditur primus, Olympiade 58. Signa deinde in eo Cleostratus & primum Arietis & Sagittarij. Nomina autem omnium 12. signorum Marcus Mani. lib. 1. ca. 4. pulchre enumerat, hoc modo.

Cleostratus
Plinius
Anaximandea

Mar. Mani.

Aurato princeps Aries in uellere fulgens
Respicit admirans aduersum surgere Taurum,
Summisso uultu Geminos & fronte uocantem.
Quos sequitur Cancer, Cancrum Leo, Virgo Leonem.
Aequato tum Libra die cum tempore noctis,
Attrahit ardenti fugentem Scorpion astro
In cuius caudam contentum dirigit arcum,
Mixtus equo, uolucrum missurus iamque sagittam.
Tum uenit Augusto Capricornus sydere flexus,
Post hunc inflexam diffundit Aquarius urnam,
Piscibus assuetas auide subeuntibus undas,
Quos Aries tangit claudentes ultima signa.

Ex his facile concluditur longitudo ipsius zodiaci, quæ 360. gradibus mensuratur, sepius memorauimus omnes spheræ circulos intelligi ut lineas circulares, ex parte omni profunditate & latitudine, de ipso zodiaco, qui non abs re latitudine gaudet. Ea propter Mar. M. alios circulos uocat fila, cuius metra indicauimus. Idem testatur Proclus supra de æquinoctiali in fine capituli. Accedit bellè Macro. lib. 1. de som. Scip. Eius uerba legito supra. De latitudine zodiaci loquuntur præter dictos, Marcus Mani. Bis sex latefcit fascia partis.

Macro.
Mar. Mani.
Cleomedes

Et Cleome. 1. meteo. sic. Huius nempe signiferi satis amplam habentis latitudinē partes aliæ sunt septentrionales, aliæ australes, aliæ inter has mediæ. Ideo etiā tribus scribuntur circulis, quorum medius solaris nuncupatur. Alij alitricus, quorum unus septentrionalis, alius australis. Per hunc signiferum uagæ aliæ stellæ motu delecto modo ad septentrionē, modo ad austrum accedunt, solus Sol per mediū dumtaxat mouetur, non in septentrionē non in austrum uergens. Hucusque Cleo. Habet igitur zodiacus solūmodo 12. grad. in latitudine, quorum quantitas metitur per 12. grad. longitudinis, de quibus supra diximus. Cuius latitudinis tres assignantur causæ. Prima propter planetas, qui semper sub zodiaco decurrunt & eundem non exeunt, nisi rarissime. Hæc causa sumpta est ex Cleo. iam iam allegato & Marco Mani. supra. Verū uenus nonnūquam & si raro eundem exit puta Anno gratiæ 1531. die 10 mensis Martij in 20. usque. Et Anno 32. die 10. Octobris. Dein Anno 40. die 1. Octob. Rursus anno 47. die 10 Martij. Et tandem anno 48. die 1. Oct.

Et Mars etiam nonnūquam exit rarissime tamen, puta anno Christi 1529. à die 10. Iulij in 50. ferè dies. Nec aliud offendo exemplū usque in annū 1551. exclusiue. De hac causa loquuntur auctores supra nominati, pulcherrime tamen Marcus Mani. ut supra retulimus. Secunda causa latitudinis oritur ex primarijs & nobilioribus cœlestibus imaginibus quæ sunt Aries, taurus &c. quæ, uel maior earum pars continetur sub zodiaco, quapropter & signifer dicitur. Hanc tangit, Mar. Ma. supra in uersib. Sed nitet &c. Tertia causa physica est propter circuli perfectionem. Constituitur enim eius latitudo ex duobus senarijs. Senarius autem numerus est perfectus, igitur.

Mar. Mani.

Sed.

E

F

- A** Sed hic nō est sicco pede transeundū, id, non sufficere habere tantūmodo loca planetarū in zodiaco secundū eius longitudinē, sed & ea secundū latitudinē haud ignorare necessū erit. Videlicet an sint in parte zodiaci, q̄ in septentrionē uergit, an in ea quæ ad austrū. Et ut hoc neminē lateret, prisca astronomi imaginati sunt quandā lineam, in circuitu zodiaci procedentem, & eundem secundū longum per mediū secantem, sex gradibus uersus septentrionē & totidem uersus austrū relictis. Est autē hęc Linea circulus maior, latitudinē zodiaci in duo æqua distribuens. Et habet uaria admodū nomina. Vocatur autē uia Solis, Orbita Solis, Iter solare, Locus Solis, Solaris circulus, Linea egyptica, Locus egypticus. Via Solis nuncupatur, Sol. n. sub ea lineā semp mediū incedit, neq; usquam ultro citroq; deflectitur, deuiatq; sed suo motu annuo eandem describit. Vt in Alma. Ptolemæi & Theoricis planetarum demonstratur. Cæteri autē planetæ nunc sub ea, nunc citra, nunc ultra expatiantur. Qui si in ea parte latitudinis quæ ad arctū tendit, uage feruntur, latitudinē dicuntur habere septentrionariā, quam nostri neoterici appellant Fastigiū, aut Sublimitatem, aut Elevationē, quo ad nos, qui septentrionē incolimus. Sin in altera latitudinē habet meridiam, quam Humiliationem aut Depressionem, quo ad nos uocitant.
- B** Haud dissimili ratione eadē lineā dicitur iter Solare. Item Solaris circulus à Cleomede appellatur, quia sub eo semp decurrit, de quo lib. 1. Meteor. capite de Signifero, sic scribit. Solus Sol per mediū dumtaxat mouetur (& post pauca) In signifero autē neutram partem (intellige nec septentrionalē nec meridionalē de quibus antea dixit) sed mediū suū itinere orbem secat, unde etiā Solaris circulus appellatur &c.
- Et ab eodem 2. Meteor. capite de Lunæ propinquitate ad terrā, in fine dicitur locus Solis. Eo quod sub hoc circulo Sol semper moratur & locatur.
- Vocatur etiā orbita Solis supra à Proclo ca. de potestate æquidistantium. Et Plinio lib. 2. ca. 70. in ueteri, in nouo ca. 65.
- Nominatur demū usitato lineā egyptica, q̄ nuncq; egyptis, hoc est, Solis aut Lunę deliquitū accidit, nisi uterq; sub eadē lineā uel propē quo ad Lunā, in eodē, aut oppositis gradibus decurrat. In eodem sanē gradu si Solaris futurus sit defectus. In oppositis uero si Lunæ. Hoc noīe uocat eā Macro. 1. de So. Sci. & loquit de Zodiaco, dicens. Quantū igitur spatij lati dimensio porrectis syderibus occupabat, duabus lineis limitatū est, & terna ducta per mediū egyptica uocatur.
- C** Quapropter à Cleo. lib. 2. Meteor. ubi supra dicitur, locus Solis & egypticus.

Linea media
zodiaci.Habet diuersa
nomina.

Via Solis.

Iter Solare.
Solaris circulus.

Cleomedes.

Locus Solis.

Orbita Solis.
Proclus.Plinius.
Linea egyptica.

Macro.

Locus egypticus.

DE HORIZONTE.

Horizon uero circulus est, qui conspectam mundi partem ab inconspecta dirimit. Itaq; in duas partis uniuersam spherā secat, ut alterum hemispherium supra terram, alterum sub terra relinquat. Est uero horizon duplex, alter qui sensu usurpatur, alter qui sola ratione percipitur. Ergo sensibilis horizon est, qui à nostro uisu in termino uisionis circumscribitur, hic adeo non amplius duū milium stadiorū dimetientem habet. Qui autē ratione percipitur, ad fixarū stellarum spheram pertinet, mundumq; totum in duo secat.

TEXTVS
PROCLI.

Nec uero per omnem tractum urbemue idem horizon est, sed sensu idem quadringentis ferè stadijs manet. Quo fit, ut dierum longitudo, & clima & apparentiæ omnes eadem sibi consent, aucto uero stadiorum numero, probationis diuersitate horizon, clima, omnes denique apparentiæ mutantur. Conuenit tamen, ut habitationis ultra quadringenta stadia mutationem ad